

A Kecskés László Társaság szakmai beszámolója a 2014-es évről

Társaságunk 2014-ben már elkezdte a felkészülést a benesi dekrétumok kihirdetésének leendő 70. évfordulójára. Tettük ezt azért, mert országos hatású középiskolai vetélkedő meghirdetését határoztuk el 2015-re, s ehhez a felkészítő tanárok és a diákok számára érthető, világos tankönyvet kellett szerkesztetnünk. A magyar történelem-oktatás segédanyagaként használható könyv elkészült, szerzője Rabi Lenke helytörténész, ny. könyvtárigazgató. Az anyag összeállításának alapjául a korszak legjobb történészének, prof. Vadkerty Katalin asszonynak társaságunk részére készített összefoglaló anyaga szolgált.

Ebben az évben is megszerveztük – Komárom városa képviselőtestületével közösen - a felvidéki kitelepítettek és deportáltak emléknapját. Benned él a magyarság! hívó szóval vártuk az emlékezőket a Monostori erődbe április 12-én, ahol a város vezetésén túl megjelentek a társaságunk tagjai, Kecskés László özvegye, Margit néni, valamint számtalan, a kitelepítésben érintett személy. A napon Vesztergám Miklós tárogatóművész mellett, a bonyhádi asszonykórus, valamint a Magyarock Dalszínház adott műsort.

Dr. Molnár Attila polgármester először felolvasta az Országgyűlés december 7-ei 86/2012. számú határozatát, mely kimondja, hogy az Országgyűlés április 12-ét, a kitelepítések kezdődátumát, emléknapná nyilvánítja, majd ezt követően Áder János köztársasági elnök szavait tolmácsolta, aki levelében kifejtette, hogy hazánk sokszor megtapasztalhatta, milyen az, ha nagyhatalmak döntenek a sorsáról. Soha nem gyógyuló sebeket ejtett a második világháborút követő békediktátum. Több százezer embernek kellett elhagynia azt a földet, ahol született, ahol felnőtt, azonban a lélek erősebb és nagyobb haza, ami megtart és összeköt. A haza erejét pedig a diktatúrák sem tudják megtörni.

Ezt követően dr. Bagó Zoltán Európa Parlamenti képviselő mondott beszédet, aki személyes kötődései révén közvetetten maga is érintett volt a második világháborút követő kitelepítésekben. Családja egy része ugyanis sváb származású, így őket Németországba telepítették át.

– Az Európa Parlament Petíciós Bizottsága és az Európa Parlament Jogi Bizottsága állást foglalt a kitelepítések ügyében. Egyrészt kimondták, hogy szegény és gyalázat, ami történt. Másrészt elismerték, hogy a Beneš-dekrétumoknak nincs helyük az európai jogrendben, azt Szlovákiának hatályon kívül kellene helyeznie.

2009-ben civil kezdeményezésre petíciót nyújtottak be az Európa Parlamentbe, amelyben kérték a Beneš-dekrétumok eltörlését. Ezt mi tisztán az európai jogrendet figyelembe véve átdolgoztuk, és mára jogilag tisztáztuk is a kérdést, hiszen Szlovákia 2004 óta az Európai Unió tagja, így elfogadta az Unió alapjogi chartáját és EU-s jogszabályok vonatkoznak rá. A még mindig élő Beneš-dekrétumok egyértelműen sértik az európai jogszabályokat. Most megadjuk a lehetőséget Szlovákiai külügyminisztériumának, hogy elkészítse a deregulációs törvényt.

A Szlovákiában néhány hete lezajlott köztársasági elnökválasztások talán fordulópontot jelenthetnek ügyünkben - zárta beszédét az Európa Parlament képviselője.

Az emléknap a Monostori Erődben 2004-ben felállított, társaságunk által készített emlékűnél koszorúzással ért véget.

2014-ben is folytattuk emléktábla állító sorozatunkat, most a felvidéki Hetény község református temploma adott otthont november 29-én a rendezvénynek és a táblának. Hetény Komáromtól 10 kilométerre északkeletre fekszik a mátyusföldi síkságon. A településen 1400 ember él, 95 százalékuk magyar anyanyelvű. A faluban magyar nyelvű óvoda és általános iskola működik. Református

temploma 1729-ben épült, mai alakját 1912-ben nyerte el. Az emléktáblán a következő bibliai idézet szerepel: „Mert nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erő, a szeretet, a józanság lelkét.”

A mintegy 300 résztvevő Máté László komáromi református esperes igehirdetése után a megemlékezés díszvendégének, Németh Zsoltnak a szavaira figyelt. - Nem lehet a jövőben továbblépni, ha nem történik meg a múlt lezárása. A bűnt megbocsátani csak úgy lehet, ha a bűnt megvallják - mondta az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke. Németh Zsolt kifejtette, a két ország között határátkelőhelyek létesülnek, hidak épülnek, energetikai együttműködés alakul ki, tehát "ígéretesen fejlődnek a magyar-szlovák kapcsolatok". Lassan eljön az ideje, hogy a megoldásra váró nehéz kérdéseket is felvessük, az állampolgárság kérdése, a magyar nyelv megfelelő jogaiba való helyezése, a magyar oktatás helyzetének megoldása és a Benes-dekrétumok kérdésének megvitatása - jelentette ki. A politikus rámutatott, a magyar alaptörvény "kötelez bennünket arra, hogy a felvidéki magyarságról való gondoskodás a mindennapi életünk része legyen". Utalt a közelmúltban nyilvánosságra került titkosszolgálati és diplomáciai iratokra, és úgy vélte, ez figyelmeztetés lehet mindazoknak, akik azt gondolják, "hogy meg lehet spórolni a bűnök megvallását. Nekünk pedig legyen bátorítás, fejezzük ki az igazságról vallott nézeteinket minden úton és módon" - fogalmazott.

Lucza Sára, Hetény MKP-s polgármestere emlékeztetett arra, hogy településről 48 magyar családot telepítettek át Magyarországra, sokan Móra kerültek, illetve 64 családot Csehországba, az elűzött németek helyére deportáltak.

- A kitelepítéshez és jogfosztáshoz vezető Benes-dekrétumok Európa jogi szégyenfoltjai akkor is, ha ezt Csehország és Szlovákia nem hajlandó elfogadni - jelentette ki Túri Bálint, Komárom alpolgármestere, aki szerint eltörlésük a nagypolitika felelőssége, míg a helyi közösségeké az emlékezés. Hozzátette, az Országgyűlés 2012-ben a Kecskés László Társaság indítványára Molnár Atilla polgármester, akkor országgyűlési képviselő munkájának eredményeként nyilvánította a Felvidékről kitelepítettek emléknapjává április 12-ét, az első szervezett szállítmányok indulásának időpontját.

A felszólalások után emlékező gyülekezet áhítattal hallgatta Tolcsvay Béla lélekemelő dalait. Majd bensőséges szeretetvendégségen szövődtek újra a nagypolitika által elszakított szálak.

Nemes Andrásné

a kuratórium elnöke